

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА»

Економіка, управління та адміністрування

№ 3 (105) 2023

Науковий журнал

Виходить 4 рази на рік

Заснований у квітні 1994 р.

Житомир

2023

Засновник і видавець – Державний університет «Житомирська політехніка»

Свідоцтво про державну реєстрацію КВ № 24087-13927 ПР від 31.07.2019 р.

Видання включено до «Переліку наукових фахових видань України, в яких можуть публікуватися результати дисертаційних робіт на здобуття наукових ступенів доктора і кандидата наук» **Категорії «Б»**, наказом Міністерства освіти і науки України № 32 від 15.01.2018 р.

Журнал представлено у базах даних:

Index Copernicus, DOAJ, Google Scholar, Ulrich's Periodicals Directory, WorldCat, BASE

Друкується за рішенням вченої ради Державного університету «Житомирська політехніка» (протокол № 11 від 11.08.2023 р.)

Редакційна колегія:

Головний редактор – Євдокимов Віктор, д.е.н., професор, Державний університет «Житомирська політехніка», Україна.

Економіка

Бутко Микола – д.е.н., професор, Чернігівський національний технологічний університет, Україна.

Коваленко Наталія – д.е.н., професор, Національний авіаційний університет, Україна.

Обіход Світлана – к.е.н., доцент, Державний університет «Житомирська політехніка», Україна.

Овандер Наталія – к.е.н., доцент, Державний університет «Житомирська політехніка», Україна.

Олійник Оксана – д.е.н., професор, Державний університет «Житомирська політехніка», Україна (*заступник головного редактора*).

Філіпішина Лілія – д.е.н., проф., Національний університет кораблебудування імені адмірала Макарова, Україна.

Шестакова Анна – к.е.н., Державний університет «Житомирська політехніка», Україна.

Менеджмент

Гарафонов Оляга – д.е.н., професор, ДВНЗ «Київський національний економічний університет імені В.Гетьмана», Україна.

Кіймалюглю Асліхан – доктор з маркетингу, доцент, Університет Акденіз, Туреччина.

Кузнецова Інна – д.е.н., професор кафедри менеджменту організацій та зовнішньоекономічної діяльності, Одеський національний економічний університет, Україна.

Озбюк Раіфе Мельтем Йеткін – доктор з маркетингу, доцент, Університет Акденіз, Туреччина.

Остапчук Тетяна – д.е.н., професор, Державний університет «Житомирська політехніка», Україна.

Тарасюк Галина – д.е.н., професор, Державний університет «Житомирська політехніка», Україна.

Міжнародні економічні відносини

Борзенко Олена – д.е.н., провідний науковий співробітник, Інститут економіки та прогнозування НАН України.

Власюк Тарас – д.е.н., професор, Державний університет «Житомирська політехніка», Україна.

Грabcук Ірина – к.е.н., доцент, Державний університет «Житомирська політехніка», Україна.

Дугінець Ганна – д.е.н., професор, Київський національний торговельно-економічний університет, Україна.

Зварич Ірина – д.е.н., професор, Західноукраїнський національний університет, Україна.

Самойленко Алла – к.е.н., доц., Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана, Україна.

Хмара Марина – к.е.н., доц., Київський національний університет імені Тараса Шевченка, Україна.

Облік і оподаткування

Жиглей Ірина – д.е.н., професор, Державний університет «Житомирська політехніка», Україна.

Замула Ірина – д.е.н., професор, Державний університет «Житомирська політехніка», Україна.

Мартинюк Тереза – д.е.н., професор, Сопотська Вища Школа, Польща.

Петрук Олександр – д.е.н., професор, Державний університет «Житомирська політехніка», Україна.

Ремлейн Мажена – д.е.н., професор, Познанський економічний університет, Польща

Спігарська Єва – PhD, доцент, Гданський університет, Польща.

Підприємництво, торгівля та біржова діяльність

Бірюченко Світлана – к.е.н., доцент кафедри менеджменту і підприємництва, Державний університет «Житомирська політехніка», Україна.

Купалова Галина – д.е.н., професор, Київський національний університет імені Тараса Шевченка, Україна

Орлова Катерина – к.е.н., доцент кафедри менеджменту і підприємництва, Державний університет «Житомирська політехніка», Україна.

Фролова Лариса – д.е.н., професор, Одеський національний політехнічний університет, Україна.

Публічне управління та адміністрування

Грицишен Дмитрій – д.е.н., професор, Державний університет «Житомирська політехніка», Україна (*відповідальний секретар*).

Домбровська Світлана – д.держ.упр., начальник навчально-науково-виробничого центру Національного університету цивільного захисту України.

Ксендзук Валентина – д.е.н., доц., Державний університет «Житомирська політехніка», Україна.

Міхальські Томаш – доктор наук габіліт, професор кафедри океанографії, Гданський університет, Польща.

Пархоменко-Кудевіл Оксана – д.держ.упр., Університет Григорія Сковороди в Переяславі, Україна.

Свірко Світлана – д.е.н., проф., Державний університет «Житомирська політехніка», Україна.

Сергієнко Лариса – д.держ.упр., доцент, Державний університет «Житомирська політехніка», Україна.

Фінанси, банківська справа та страхування

Виговська Наталія – д.е.н., професор, Державний університет «Житомирська політехніка», Україна.

Леонов Сергій – д.е.н., професор, Сумський державний університет, Україна.

Макаренко Інна – к.е.н., доцент, Сумський державний університет, Україна.

Мейзлік Ладіслав – к.е.н., Вища економічна школа, м. Прага, Республіка Чехія.

Мошенський Сергій – д.е.н., професор, Державний університет «Житомирська політехніка», Україна.

Адреса сайту журналу: <http://ema.ztu.edu.ua>

Адреса редакції: Державний університет «Житомирська політехніка»,
вул. Чуднівська, 103, м. Житомир, 10005. Тел.: (0412) 41–39–87 (редакційно-видавничий сектор)

ЗМІСТ

ЕКОНОМІКА

Куліш Д.В. Система підтримки стратегічного планування зовнішньоекономічної діяльності підприємств ЄС	3
Кульбовський С.А. Інвестиційні стратегії українських підприємств у міжнародному бізнесі	10
Мошенський С.З. Чорноморський маршрут зернового експорту. Херсонська компанія і Прототоцький	16

МЕНЕДЖМЕНТ

Аріанда, Енданг Саефуддін Мубарок, Різал Курніаван, Рахмат Хідаят, Ахмад Культур Хіа Детермінанти ефективності роботи співробітника з посередництвом змінної компетенції	21
Жалінська І.В. Сфера омніканальності в маркетингу: підходи та діапазон досліджень	36
Легеза Д.Г., Сокіл Я.С., Куліш Т.В. Поведінка споживачів на ринку борошна в країнах Європейського Союзу	43

МІЖНАРОДНІ ЕКОНОМІЧНІ ВІДНОСИНИ

Ксендзук В.В., Сергієнко І.Г. Оцінка впливу наслідків війни на розвиток зовнішньої торгівлі товарами на урбанізованих територіях України	51
Юрківський О.Й., Литвинчук О.В. Нейтральність оподаткування та соціальна справедливість як принципи оподаткування в Україні	59

ОБЛІК І ОПОДАТКУВАННЯ

Кожухар В.В. Економічна сутність і види витрат на маркетингові комунікації підприємств	66
Макарович В.К. Аналіз шляхів розв'язання дилеми обліку інноваційного капіталу підприємства	75
Новіков В.В. Диджиталізація бухгалтерського обліку малих підприємств	81
Свірко С.В., Бардаш, С.В. Краєвський В.М. Оцінка рівня трансформації інформаційного забезпечення управління публічними фінансами	89

ПУБЛІЧНЕ УПРАВЛІННЯ ТА АДМІНІСТРУВАННЯ

Акімова Л.М., Герман А.В. Роль малого бізнесу у формуванні креативної економіки в Україні	98
Акімов О.О., Грушецький Б.В. Реалізація механізмів державного управління розвитком вищої освіти в Україні	103
Войціцька К.М. Комплексний механізм публічного управління економічним розвитком урбанізованих територій в умовах воєнного стану та післявоєнного відновлення	110
Рубан Д.О. Методичні підходи до моніторингу місцевої демократії: призначення, класифікація, зміст	124
Сергієнко Л.В., Захаров Д.М., Новосолов І.В. Розвиток урбанізованих територій в Україні та світі за період 1950–1935 років	131
Шалько М.Н. Роль держави в ефективному управлінні системою охорони здоров'я	146

ФІНАНСИ, БАНКІВСЬКА СПРАВА ТА СТРАХУВАННЯ

Виговська О.А., Мосієнко О.В. Фінансування витрат бюджету на вищу освіту України	150
Виговська Н.Г., Полчанов А.Ю., Литвинчук І.В., Городиський М.П., Полчанов О.Ю. ІТ-бізнес як об'єкт фінансового управління	159
Лабенко О.М. Аналіз фінансових методів регулювання природокористування в контексті гармонізації українських та європейських фінансових інструментів	166
Лаговська О.А., Новак О.С., Лоскоріх Г.Л. Ризики похідних фінансових інструментів у діяльності комерційних банків	171
Петрук О.М., Петрук А.О. Розвиток показників оцінки забезпечення фінансової стабільності банківської діяльності з урахуванням похідних фінансових інструментів	179
Попов О.Г. Теоретичні основи забезпечення банківської безпеки держави	195
Попович С.О. Фінансовий контроль в Україні: суть, його складові та завдання	203
Вимоги до оформлення статей	206

ECONOMICS, MANAGEMENT AND ADMINISTRATION

№ 3 (105) – 2023

CONTENTS

ECONOMY

Kulish D.V. Support system for strategic planning of foreign economic activities of EU enterprises	3
Kulbovsky S.A. Investment strategies of Ukrainian enterprises in international business	10
Moshenskyi S.Z. The Black Sea grain export route. Kherson Company and Prot Pototskyi	16

MANAGEMENT

Aryanda Dr., Mubarak E.S., Kurniawan R., Hidayat R., Hia A.K. The determinants of employee performance with competence variable mediation	21
Zhalinska I.V. The domain of omnichannel in marketing: approaches and scopes of research	36
Legeza D.H., Sokil Ya.S., Kulish T.V. Consumer behavior in the flour market in European Union countries	43

INTERNATIONAL ECONOMIC RELATIONS

Ksendzук V.V., Vlasiuk T.O., Serhiienko I.H. Assessment of the impact of the Russia's war on the development of foreign trade in goods in the urbanized territories of Ukraine	51
Yurkivsky O.Y., Lytvynchuk O.V. Tax neutrality and social justice as principles of taxation in Ukraine	59

ACCOUNTING AND TAXATION

Kozhukhar V.V. Economic essence of costs on marketing communications of enterprises	66
Makarovych V.K. Analysis of ways to solve the dilemma of accounting for innovation capital of the enterprise	75
Novikov V.V. Digitization of accounting for small enterprises	81
Svirko S.V., Bardash S.V., Kraievskiy V.M. Assessment of the level of transformation of information support for public finance management	89

PUBLIC MANAGEMENT AND ADMINISTRATION

Akimova L.M., Herman A.V. The role of small business in forming the creative economy in Ukraine	98
Akimov O.O., Hrushetskyi B.V. Implementation of public management mechanisms for the development of higher education in Ukraine	103
Voitsitska K.M. A complex mechanism of public management of the economic development of urban areas under the conditions of martial law and post-war reconstruction	110
Ruban D.O. Methodical approaches to monitoring local democracy: purpose, classification, content ...	124
Sergienko L.V., Zakharov D.M., Novosolov I.V. Development of urbanized areas in Ukraine and the world for the period 1950–2035	131
Shalko M.N. The role of the state in effective management of the health care system	146

FINANCES, BANKING AND INSURANCE

Vyhovska O.A., Mosiienko O.V. Funding of budget expenditures for higher education of Ukraine	150
Vyhovska N.H., Polchanov A.Yu., Lytvynchuk I.V., Horodyskyi M.P., Polchanov O.Yu. IT business as an object of financial management	159
Labenko O.M. Analysis of financial methods of environmental management regulation in the context of harmonization of Ukrainian and European financial instruments	166
Lagovska O.A., Novak O.S., Loskorikh G.L. Risks of derivative financial instruments in the activities of commercial banks	171
Petruk O.M., Petruk A.O. Development of assessment indicators for ensuring the financial stability of banking activities during transactions with derivative financial instruments	179
Popov O.G. Theoretical basis of ensuring the banking security of the state	195
Popovych S.O. Financial control in Ukraine: essence, its constituents and tasks	203

Requirements to Articles Preparation	206
---	-----

Наукове видання

Економіка, управління та адміністрування

№ 3 (105) 2023

Науковий журнал

Відповідальний за випуск

д.е.н., проф. Грицишен Д.О.

Редактор

Леонець І.В.

Степанчук Ю.В.

Художнє оформлення,
комп'ютерний набір та верстка

Леонець І.В.

Бідюк Т.А.

Ум. друк. арк. 24,64. Підп. до друку 30.08.2023 р. Формат 60x84 ¹/₈.
Гарнітура «Times New Roman». Папір офс. Наклад 100 пр. Зам. № 7.

Виготовлено з оригінал-макета у редакційно-видавничому секторі
Адреса: Державний університет «Житомирська політехніка»,
вул. Чуднівська, 103, м. Житомир, 10005

Свідоцтво про внесення до Державного реєстру суб'єктів
видавничої справи № 7177 від 04.11.2020 р.